

**ПРАКТИКА ВИДІЛЕННЯ
ЧИСТИХ КУЛЬТУР *NEISSERIA
GONORRHOEAЕ* У ТЕРНОПІЛЬСЬКІЙ
ОБЛАСТІ З МЕТОЮ ВИВЧЕННЯ
АНТИБІОТИКОРЕЗИСТЕНТНОСТІ**

І. Бойко, Г. Безкоровайна

*Комунальна установа
Тернопільської обласної ради*

*«Тернопільський обласний клінічний
шкірно – венерологічний диспансер»*

Гонококова інфекція та зростаюча антибіотикорезистентність *N. gonorrhoeae* є важливими проблемами для охорони здоров'я населення. Налагодження систематичного спостереження за антибіотикорезистентністю *N. gonorrhoeae* необхідне для ефективного лікування гонореї. У Східній Європі надзвичайно рідко (лише в декількох країнах) проводиться спостереження за антибіотикорезистентністю *N. gonorrhoeae* із застосуванням методів із визнаною міжнародною якістю.

Метою роботи є вивчення антибіотикорезистентності штамів *N. gonorrhoeae*, що циркулюють у Тернопільській області в рамках участі закладу у міжнародному проекті Східноєвропейської спілки сексуального та репродуктивного здоров'я та прав (Eastern European Network for Sexual and Reproductive Health and Rights, EE SRHR).

Матеріали та методи. Нами проведено забір урогенітальних виділень з використанням транспортного середовища типу Аміеса з вуглем (F.L. MEDICAL S.R.L. (Італія)). Доставка біологічного матеріалу у лабораторію здійснювалась протягом 0,5 – 12 годин після забору матеріалу за температури +15 - + 22 °С. Посів проводили на чашки Петрі діаметром 90 мм, які містили селективне середовище Chocolate agar + PolyViteX VCAT3 agar (BioMerieux Ltd, Франція). Інкубацію посівів прово-

дили в ексикаторі в атмосфері підвищеного вмісту вуглекислого газу (свічковий метод) та в умовах підвищеної вологості за температури +35 – + 37 °С протягом 18 – 48 год. Попередню ідентифікацію культур проводили за допомогою вивчення морфологічних і тинкторіальних характеристик збудників та експрес – тесту на їх оксидазну активність. Заключна ідентифікація ґрунтувалась на біохімічній активності виділених культур з використанням набору «Нейссерія тест» (Lahema, Чехія). Молоді культури *N. gonorrhoeae* (18 – 23 год у середньому 21 год) переносили у середовище збереження, надане шведською референс-лабораторією патогенних нейсерій та негайно заморожували за температури - 70 °С.

За період з липня 2013 року по вересень 2015 року було виявлено 105 пацієнтів, хворих на гонорею. Чисті культури *N. gonorrhoeae* було виділено від 85 хворих (80,95 %). У 20 пацієнтів (19,05 %) культури гонококів виділити не вдалось.

У 52 випадках (61,18 %) отримали чисту культуру *N. gonorrhoeae* через 18 – 23 год. інкубації, у 33 випадках (38,82 %) чисту культуру отримували шляхом пасажування.

Перші 52 чисті культури були відправлені у Шведську референс-лабораторію патогенних нейсерій в м. Оребро, Швеція. Усі 52 культури (100 %) були підтверджені як гонококи міжнародними референс – методами (Matrix-Assisted Laser Desorption/Ionization Time-of-Flight Mass Spectrometry (MALDI-TOF-MS) та PhadeBact GC Monoclonal test).

Висновки. Результатом роботи стала підготовка бази для модернізації алгоритмів та протоколів діагностики та лікування гонококової інфекції. Досвід даної роботи може бути першим кроком до наступного включення України у Глобальну програму ВООЗ спостереження за антибіотикорезистентністю гонококів (WHO Global Gonococcal Antimicrobial Surveillance Programme).